

ВАЗОРАТИ РУШДИ ИҚТИСОД ВА САВДОИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ФАРМОИШИ САРДОРИ ХАДАМОТИ ГУМРУКӢ НАЗДИ ХУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

№69-ф аз 30 апрели соли 2008

«Тартиби барасмиятдарории гумрукӣ ва баҳисобгирии молҳои таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҷойгиршаванда»

I. Муқарроти умумӣ

1. Тартиби барасмиятдарории гумрукӣ ва баҳисобгирии молҳои таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҷойгиршаванда (минбаъд - Тартиб) мутобиқи моддаҳои 269 ва 271 Кодекси гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - Кодекси гумрук) таҳия шуда, тартиби барасмиятдарории молҳои ба ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ (МОИ) воридшаванда ва таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҷойгиршуда, нисбати моле, ки низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ тағйир дода мешавад, ҳамчунин пешбурди баҳисобгирӣ ва пешниҳоди ҳисоботро ба мақомоти гумрук аз ҷониби шахсоне, ки дар минтақаҳои озои иқтисодӣ фаъолият менамоянд, муайян менамояд.

2. Шартҳои таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҷойгир намудани мол ва истифодаи он бо моддаҳои 265-267 Кодекси гумрук муайян карда мешавад.

3. Интиқоли мол таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҷойгиршуда бо ҳудуди дахлдори минтақаи озои иқтисодӣ маҳдуд карда мешавад. Ҳамзамон, интиқоли мол байни зерминтақаҳои (субзона) минтақаи озои гумрукӣ бо иҷозати мақоми гумрук таҳти назорати гумрукӣ қарор дода мешавад.

II. Барасмиятдарории гумрукии молҳои ба ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ воридшаванда

4. Молҳои хоридӣ ва ватании ба ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ воридшаванда, аз ҷумла молҳои барои расидан ба ҳадафи ташкили минтақаи озои иқтисодӣ зарурӣ, бояд таҳти барасмиятдарории гумрукӣ дар низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ҳангоми убури сарҳади минтақаи озои иқтисодӣ қарор гиранд.

5. Ҷойгир намудани мол таҳти низоми гумрукии минтақаи озои гумрукӣ ба шахсоне иҷозат дода мешавад, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи мақоми ба идоракунии маъмурии минтақаи озои иқтисодӣ ваколатдор ба қайд гирифта шудаанд.

6. Дар ҳолати ба муомилоти озод баровардани маҳсули коркарди молҳои хоричии воридшуда, маблағҳои андоз тарзе пардохта мешаванд, ки агар моли хоричии овардашуда, дар рӯзи ҷойгиршудани мол, таҳти гумрукии «Минтақаи озои иқтисодӣ» қарор гирифта бошад. Инчунин далели истехсоли моли коркардашуда дар қаламрави Минтақаи озои иқтисодӣ бо сертификати истехсоли мол тасдиқ шуда бошад. (банди 2. моддаи 270 КГ.ҚТ).

7. Арзиши гумрукии моле, ки дар қаламрави минтақаи озои иқтисодӣ коркард ва истехсол мешавад, ҳангоми аз қаламрави минтақаи озои иқтисоди барои муомилоти озод ба қисми дигари қаламрави гумрукии Тоҷикистон содир карда мешавад, дар асоси арзиши гумрукии моли хоричӣ барои коркард таҳти низоми гумрукии «Минтақаи озои иқтисодӣ» ворид шудааст, муайян карда мешавад. Инчунин истехсолкунанда вазифадор аст, ки ба мақомоти гумрук маълумотҳои ҳаммонандсозии молҳои хоричии воридшударо дар таркиби маҳсулоти истехсолшуда мувофиқи моддаи 175 КГ.ҚТ.

8. Молҳои дар банди 4 ҳамин Тартиб зикршуда бо пешниҳоди ҳуҷҷатҳои зерин ба мақоми гумрук бояд мавриди декларатсиякунони қарор гиранд:

1) декларатсияи бори гумрукӣ;
2) ҳуҷҷатҳои дар Кодекси гумрук муқарргардида дар бобати пешниҳоди ҳуҷҷатҳо мувофиқи талаботи низомҳои гумрукии интиҳобшуда, аз ҷумла ҳуҷҷатҳое, ки зарурати молҳои декларатсияшавандаро барои расидан ба ҳадафи ташкили минтақаи озоди иқтисодиро собит менамоянд.

9. Декларатсиякунонии мол ҳангоми воридот ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ бо назардошти хусусиятҳои зерин иҷро карда мешавад:

дар сутуни 30 «Ҷойи муоинаи мол»-и декларатсияи бори гумрукӣ разами мушаххаси минтақаи озоди иқтисодӣ ва ё зерминтақаи (субзона) минтақаи озоди иқтисодӣ, ки ба унвони он мол равона шудааст, бо таври зайл нишон дода мешавад:

Элементи № _____, ки ин ҷо:

- рақами бақайдгирии минтақаи озоди иқтисодӣ;
- рақами намуди минтақаи озоди иқтисодӣ.
- рақами бақайдгирии зерминтақаи (субзона) минтақаи озоди иқтисодӣ;
- рақами намуди зерминтақаи (субзона) минтақаи озоди иқтисодӣ.

10. Ҳангоми интиқоли мол ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ истифодаи қоидаҳои декларатсиякунонии даврӣ ва пешакии мол, инчунин расмиёти соддагардонидашудаи барасмиятдарории гумрукӣ имконпазир мебошад.

11. Ҳангоми интиқоли мол ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ декларант ҳуқуқ дорад, ки шакли соддагардонидашудаи декларатсиякунониро истифода барад (Замимаи 1).

Дар ин сурат, нусхаҳои шакли соддагардонидашудаи декларатсия бо тартиби зерин тақсим карда мешавад:

Нусхаи 1- дар мақомоти гумрук барои назорат боқи менамояд;

Нусхаи 2-ум - ба декларант дода мешавад.

Декларатсияи шакли соддагардонидашуда бо имзо ва мудри шахсии рақамдори шахси мансабдори мақоми гумруке, ки барасмиятдарории гумрукии мол ва воситаҳои нақлиётро иҷро менамояд, бо нишон додани таърихи барасмиятдарорӣ ва гузоштани аломат оид ба воридот содироти воқеии он тасдиқ карда мешавад.

Дар ин ҳолат, хироч барои барасмиятдарории гумрукӣ ситонида намешавад.

Дар сурати содироти моле, ки миқдораш аз миқдори моли воридшуда фарқ дорад, шахси интиқолдиҳандаи мол дар сутуни 10 декларатсияи шакли соддагардонидашуда миқдори воқеии моли содиршавандаро бо мӯҳр тасдиқ карда, нишон медиҳад.

12. Декларатсияи шакли соддагардонидашуда аз ҷониби мақомоти гумрук дар китоби бақайдгирии декларатсияҳои шакли соддагардонидашуда ба ҳисоб гирифта мешавад (Замимаи 2).

13. Ба ҳайси ҳуҷҷати гумрукии баҳисобгирии интиқоли мол декларатсияи бори гумрукӣ ё декларатсияи шакли соддагардонидашуда истифода бурда мешавад.

14. Таҳти низоми гумрукии минтақаи озоди гумрукӣ ҷойгир намудани моли пештар ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ бо истифодаи шакли соддагардонидашудаи декларатсиякунонӣ воридшуда дар семоҳаи ҳисоботӣ мувофиқи қонунгузории андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо шартҳои риояи талаботи зарурӣ барои гирифтани имтиёзҳои дар Низомнома оид ба минтақаи озоди иқтисодӣ пешбинишуда, имконпазир мебошад.

15. Вуруди воситаҳои нақлиётӣ автомобилӣ барои хизматрасонии объектҳо дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ (интиқоли коргарон, мусофирон, кормандони хизматрасонӣ) истифодашаванда ва дар интиқоли мол иштирокнадошта ба ҳудуди минтақиди озоди иқтисодии мазкур бо иҷозати мақоми гумрук сурат мегирад.

16. Воситаҳои нақлиётӣ, ки боррасонии молҳои хориҷӣ ва ватаниро ба ҳудуди минтақаи озода иқтисодӣ иҷро мекунанд, давоми мӯҳлати барасмиятдарории гумрукӣ ба майдончаҳои кушода (ҷойҳои нигоҳдории мувавқатӣ) назди гузаргоҳҳои минтақаҳои озода иқтисодӣ ҷойгир дода мешаванд. Мӯҳлати ҷойгир будани чунин воситаҳои нақлиётӣ дар ҳудуди минтақаи озода иқтисодӣ дар вобастагӣ аз вақти зарурӣ барои иҷрои корҳои боркунию борфурорӣ муайян карда мешаванд.

Баҳисобгирии вуруд ва хурӯҷи воситаҳои нақлиётӣ дар китоби баҳисобгирии молҳо ва воситаҳои нақлиётӣ дар гузаргоҳҳои назди минтақаи озода иқтисодӣ (Замимаи 3) мувофиқи ҳуҷҷатҳои гумрукии баҳисобгирӣ гузаронида мешавад.

III. Барасмиятдарории гумрукии моле, ки нисбати он низоми гумрукии минтақии озодаи гумрукӣ тағйир дода мешавад

17. Моли ватанӣ ва хориҷӣ, ки қаблан таҳти низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ ҷойгир шуда буд, берун аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи низоми гумрукии реэкспорти мол бароварда мешавад.

Баровардани чунин мол мувофиқи талабот нисбат ба расонидани мол таҳти назорати гумрукӣ тибқи талаботи Кодекси гумрук татбиқ карда мешавад.

18. Барасмиятдарории гумрукии моли таҳти низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ қарор дошта хангоми ҷойгир намудани он ба низоми гумрукии дигар, ба истиснои низоми гумрукии анбори гумрукӣ, низоми гумрукии анбори озода ва ҷойгир намудани мол ба минтақаи озода иқтисодӣ дигар, дар мақоми гумруке, ки барасмиятдарории гумрукии чунин молро дар низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ татбиқ намудааст, иҷро карда мешавад.

19. Дар сурате, ки моли қаблан дар низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ барасмиятдаровардашуда таҳти низоми гумрукии анбори гумрукӣ, низоми гумрукии анбори озодаи дар минтақаи фаъолияти мақоми гумрукӣ дигар ҷойдошта ё хангоми содироти мол ба ҳудуди минтақаи озода иқтисодӣ дигар изҳор карда мешавад, барасмиятдарории гумрукии чунин мол мувофиқи низоми гумрукии интиҳобшуда дар мақоми гумруке, ки дар минтақаи фаъолиятҳои анборҳои гумрукӣ, анборҳои озода ё ҳудуди минтақаи озода иқтисодӣ дигар воқеъ мебошанд, татбиқ карда мешавад.

Ҳамзамон, интиқоли молҳо таҳти назорати гумрукӣ мутобиқи расмиёти транзити дохилии гумрукӣ амалӣ карда мешаванд.

IV. Пешбурди баҳисобгирӣ ва пешниҳоди ҳисобот оид ба моли таҳти низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ ҷойгиркардашуда

20. Бо мақсади таъмини риояи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти гумрук ҳуқуқ доранд, ки шаклҳои назорати гумрукии дар моддаи 407 Кодекси гумрук пешбинишударо истифода баранд ва ҳамчунин назорати гумрукии баъд аз иҷозати мол ва воситаҳои нақлиётро мувофиқи моддаи 402 Кодекси гумрук татбиқ намоянд.

21. Шахсоне, ки низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукиро интиҳоб намудаанд ўҳдадоранд, ки баҳисобгирии молро ба роҳ монда (Замимаи 4), ҳисоботро дар бораи он ба мақомоти гумрук пешниҳод намоянд (Замимаи 5). Ҳамаи тағйиротҳои баамаломата нисбати мол бояд дар ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ инъикос карда шавад.

22. Субъекти минтақаи озодаи иқтисодӣ (минбаъд-субъекти МОИ) молҳои таҳти низоми гумрукии минтақаи озодаи гумрукӣ ҷойгиршаванда, инчунин молҳои дар мавриди анҷом додани амалиётҳои коркарди чунин молҳо бавучудомадаро дар шакли хаттӣ ва электронӣ, ба ҳисоб мегирад.

Баҳисобгирӣ бо роҳи ҷорӣ намудани китоби «Баҳисобгирии молҳо» мутобиқи намунаи замимаи 4 Тартиби мазкур анҷом дода мешавад.

Хангоми пур кардани китоби «Баҳисобгирии молҳо» маълумоти зерин нишон дода мешавад:

- дар сутуни 2 хуччати гумрукие, ки тахти низоми гумрукии МОИ чойгир намудани молро шаҳодат медиҳад;
- дар сутуни 3 номгӯи пурраи мол;
- дар сутуни 4 рамзи мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС;
- дар сутуни 5 миқдори моли ба МОИ воридкардашуда;
- дар сутуни 6 миқдори моли аз МОИ содиркардашуда;
- дар сутуни 7 миқдори моли бо мақсади анҷом додани амалиёти коркард воридкардашуда;
- дар сутуни 8 воҳиди андозагирии мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС, барои муайян кардани миқдори моли дар сутуни 5, 6, ва 7 нишон додашуда;
- дар сутуни 9 миқдори моли ҳангоми анҷоми амалиёти коркард истифодашуда;
- дар сутуни 10 номгӯи пурраи моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада;
- дар сутуни 11 рамзи моли баъди анҷом додани амалиёти коркарда бавучудомада, ки дар сутуни 10 нишон дода шудааст мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС;
- дар сутуни 12 миқдори моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада;
- дар сутуни 13 воҳиди андозагирии мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС, барои муайян кардани миқдори моли дар сутуни 12 нишон додашуда;
- дар сутуни 14 миқдори моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада ва аз МОИ содиршуда;
- дар сутуни 15 миқдори моли боқимонда, ки дар сутуни 7 нишон дода шудааст ва дар амалиёти коркард истифода нашудааст;
- дар сутуни 16 миқдори моли боқимонда, ки дар сутуни 7 нишон дода шудааст ва дар амалиёти коркард истифода нашуда аз МОИ содир карда шудааст;
- дар сутуни 17 хуччати гумрукие, ки содир намудани молро аз МОИ шаҳодат медиҳад.

Ҳармоҳа маълумот аз китоби «Баҳисобгирии молҳо» чоп карда шуда, бо имзо ва мудри субъекта МОИ тасдиқ гардида, дар парвандаи алоҳида нигоҳ дошта мешавад.

Парвандаи Китоби «Баҳисобгирии молҳо» аз рӯи тақвими сол пеш бурда мешавад.

Баанҷомрасии парвандаи китоби «Баҳисобгирии молҳо» бо навиштаҷоти «Китоби баҳисобгирии молҳо « _____ » _____ соли ба анҷом расид» барасмият дароварда мешавад.

Баъди ба анҷом расидани парвандаи китоби «Баҳисобгирии молҳо» варақаҳои он рақамгузорӣ ва духташуда бо мудри мақоми гумруке, ки дар минтақаи фаъолияти он минтақаи озоди иқтисодӣ чойгир аст, тасдиқ карда мешавад ва ба муддати 5 сол нигоҳ дошта мешавад.

Ворид намудани навиштаҷоти иловагӣ ё ислоҳот ба маълумоти дар парвандаи китоби «Баҳисобгирии молҳо» нигоҳдоришаванда баъди ба анҷом расидани он иҷозат дода намешавад.

23.Субъекта минтақаи озоди иқтисодӣ ба мақоми гумруке, ки дар минтақаи фаъолияти он минтақаи озоди иқтисодӣ чойгир мебошад, дар бораи моли тахта низоми гумрукии минтақаи озоди гумрукӣ чойгирбуда, инчунин дар бораи моли ҳангоми анҷом додани амалиёти коркарди чунин молҳо ба вучудомада аз рӯи намунаи замимаи 5 Тартиби мазкур ҳисобот пешниҳод менамоянд.

Ҳангоми пур кардани намунаи «Ҳисобот» маълумоти зерин нишон дода мешавад:

- дар сутуни 2 хуччати гумрукие, ки тахти низоми гумрукии МОИ чойгир намудани молро шаҳодат медиҳад;
- дар сутуни 3 номгӯи пурраи мол;
- дар сутуни 4 рамзи мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС;
- дар сутуни 5 миқдори моли ба МОИ воридкардашуда;

-дар сутуни 6 миқдори моли аз МОИ содиркардашуда;
-дар сутуни 7 миқдори моли бо мақсади анҷом додани амалиёти коркард воридкардашуда;
-дар сутуни 8 воҳиди андозагирии мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС, барои муайян кардани миқдори моли дар сутуни 5, 6, ва 7 нишон додашуда;
-дар сутуни 9 миқдори моли ҳангоми анҷоми амалиёти коркарда истифодашуда;
-дар сутуни 10 номгӯи пурраи моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада;
-дар сутуни 11 рамзи моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС;
-дар сутуни 12 миқдори моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада;
-дар сутуни 13 воҳиди андозагирии мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС, барои муайян кардани миқдори моли дар сутуни 12 нишон додашуда;
-дар сутуни 14 миқдори моли баъди анҷом додани амалиёти коркард бавучудомада ва аз МОИ содиршуда;
-дар сутуни 15 миқдори моли боқимонда, ки дар сутуни 7 нишон дода шудааст ва дар амалиёти коркард истифода нашудааст;
-дар сутуни 16 миқдори моли боқимонда, ки дар сутуни 7 нишон дода шудааст ва дар амалиёти коркард истифода нашуда аз МОИ содир карда шудааст;
-дар сутуни 17 воҳиди андозагирии мол мутобиқи НМ ФИХ ЕврАзЭС, барои муайян кардани миқдори моли дар сутуни 14, 15 ва 16 нишон додашуда;
-дар сутуни 18 ҳуҷҷати гумрукие, ки содир намудани молро аз МОИ шаходат медиҳад.

Ҳисобот ҳармоҳа то рӯзи 5-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботӣ омада, дар ҳомили қоғазӣ дар ду нусха ва дар шакли электронӣ пешниҳод карда мешавад.

Ҳисоботӣ пешниҳодгардида бояд бо имзо ва муҳри шахсе, ки аз номи онҳо ҳисобот пешниҳод мегардад, тасдиқ карда шавад.

Шахси мансабдори мақоми гумрук ҳангоми қабули ҳисобот дар ҳамаи нусхаҳои он навиштаҷоти зеринро мегузорад: «Ҳисобот қабул карда шуд» бо нишон додани таърихи қабули ҳисобот ва тасдиқи он ба имзо ва муҳри рақамдори шахсӣ.

Нусхаи 1-уми ҳисобот аз ҷониби мақоми гумрук бо мақсади баҳисобгирии молҳои таҳти назорати гумрукӣ қарордошта истифода шуда, дар мақоми гумруке, ки ба он ҳисобот пешниҳод гардидааст, дар парвандаи алоҳида нигоҳ дошта мешавад.

Нусхаи 2-юми ҳисобот ба шахси онро пешниҳоднамуда бозгардонда мешавад.

IV. Муқддрароти хотимаӣ

24. Дар сурати вайронкунии талаботи низоми гумрукии минтақаи озоди гумрукӣ ва ҳамин тартиб мувофи ки қонунгузорию Чуумҳурии Тоҷикистон ҷавобгарӣ пешбинӣ карда мешавад.

Аз 12 май соли 2009